

TELEMEDITSINA: SHIFOKOR VA BEMOR O'RTASIDA MASOFAVIY MULOQOTNING KELAJAGI

Ilmiy rahbar: Yakubova Farida Temurovna

Tibbiyot kafedrasi dotsenti

Alfraganus universiteti 2-bosqich talabasi

Toshpo'latova Muslima Azamat qizi

Annotatsiya: Ushbu maqolada telemeditsinaning zamonaviy tibbiyotdagi o'rnini, uning afzalliklari va cheklovlari, shuningdek, kelajak istiqbollari tahlil qilinadi. Telemeditsina pandemiya davrida tez sur'atlarda rivojlanib, sog'liqni saqlash tizimida yangi davrni boshlab berdi. Masofaviy muloqot texnologiyalari yordamida shifokor va bemor o'rtasida samarali aloqa o'rnatilishi, tibbiy xizmatlardan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirishi hamda xarajatlarni kamaytirishi mumkin. Shu bilan birga, axborot xavfsizligi, tibbiy ma'lumotlarni himoya qilish va huquqiy tartibga solish kabi muammolar mavjud.

Kalit so'zlar: telemeditsina, masofaviy tibbiyot, sog'liqni saqlash, raqamli texnologiyalar, shifokor-bemor muloqoti.

Annotation: This article analyzes the role of telemedicine in modern healthcare, its advantages and limitations, as well as its future prospects. Telemedicine experienced rapid development during the pandemic, marking the beginning of a new era in healthcare. Through remote communication technologies, effective interaction between doctors and patients can be established, access to medical services can be expanded, and costs can be reduced. At the same time, issues such as information security, protection of medical data, and legal regulation remain significant challenges.

Keywords: telemedicine, remote healthcare, healthcare system, digital technologies, doctor-patient communication.

Аннотация: В данной статье анализируется роль телемедицины в современной медицине, её преимущества и ограничения, а также перспективы развития. В период пандемии телемедицина стремительно развивалась, открыв новую эру в системе здравоохранения. С помощью технологий дистанционной связи может быть обеспечено эффективное взаимодействие между врачом и пациентом, расширен доступ к медицинским услугам и снижены расходы. Вместе с тем остаются актуальными такие проблемы, как информационная безопасность, защита медицинских данных и правовое регулирование.

Ключевые слова: телемедицина, дистанционная медицина, здравоохранение, цифровые технологии, взаимодействие врача и пациента.

XXI asr tibbiyoti raqamli texnologiyalarsiz tasavvur qilib bo'lmaydi. Shulardan eng muhimlaridan biri telemeditsina bo'lib, u shifokor va bemor o'rtasidagi masofani yo'qotadi, diagnostika va davolash jarayonini internet texnologiyalari yordamida amalga oshirish imkonini beradi¹. COVID-19 pandemiyasi bu jarayonni tezlashtirdi: dunyo bo'ylab millionlab bemorlar shifokor bilan masofadan turib maslahatlashishga majbur bo'ldilar. Bu holat telemeditsinaning nafaqat favqulodda vaziyatlarda, balki kundalik tibbiyotda ham samarali qo'llanishini ko'rsatdi.

Telemeditsinaning mohiyati

Telemeditsina — bu tibbiy xizmatlarni axborot-kommunikatsiya texnologiyalari orqali masofadan turib taqdim etish tizimidir. U quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- onlayn maslahatlar (video qo'ng'iroqlar orqali tashxis va davolash),
- elektron retseptlar,
- tibbiy ma'lumotlarni masofadan monitoring qilish (masalan, yurak urishi, qand miqdorini kuzatish qurilmalari orqali),
- tibbiy ta'lim va konsiliumlarni onlayn o'tkazish.

Afzalliklari

Telemeditsina ko'plab imkoniyatlarni beradi:

- ✓ Vaqt va mablag'ni tejash. Bemor shifokorga borish uchun uzoq yo'l bosishi shart emas.
- ✓ Tibbiy xizmatlarning qulayligi. Masalan, chekka hududlarda yashovchilar ham sifatli tibbiy maslahat olish imkoniyatiga ega bo'ladi².
- ✓ Kasalliklarning erta aniqlanishi. Masofadan monitoring qilish surunkali kasalliklarning nazoratini kuchaytiradi.
- ✓ Sog'liqni saqlash tizimining samaradorligi. Shifokorlar bir vaqtning o'zida ko'proq bemor bilan ishlashi mumkin.

Cheklovlar va muammolar

Telemeditsina keng imkoniyatlarga ega bo'lsa-da, ayrim cheklovlarga ham duch keladi:

- Tibbiy muolajalarni amalda bajarishning imkonsizligi. Masalan, jarrohlik amaliyotlari yoki shoshilinch yordam masofadan ko'rsatilmaydi.
- Axborot xavfsizligi va maxfiylik. Bemor ma'lumotlarini himoya qilish dolzarb masalalardan biridir³.
- Texnologik nomutanosiblik. Internet tarmog'i va raqamli qurilmalar mavjud bo'lmagan hududlarda telemeditsina cheklangan bo'ladi.
- Huquqiy masalalar. Masofadan davolashda shifokorning javobgarligi va bemorning huquqlari haqida aniq qonunchilik talab etiladi.

¹ WHO. (2020). Telemedicine: opportunities and developments in Member States. World Health Organization Report.

² Keesara, S., Jonas, A., & Schulman, K. (2020). Covid-19 and health care's digital revolution. New England Journal of Medicine.

³ Dorsey, E. R., & Topol, E. J. (2020). Telemedicine 2020 and the next decade. The Lancet.

Telemeditsinaning kelajagi

Ilmiy izlanishlar va amaliy tajribalar shuni ko'rsatadiki, telemeditsina kelajakda sog'liqni saqlashning muhim yo'nalishiga aylanadi. Xususan:

Sun'iy intellekt (AI) yordamida tashxis qo'yish va davolash samaradorligi oshadi.

Nosilovchi texnologiyalar (wearable devices) bemorlarni real vaqt rejimida kuzatib borish imkonini beradi.

Virtual reallik va robotlashtirilgan tizimlar reabilitatsiya va jarrohlik amaliyotlarida qo'llanilishi mumkin.

Global hamkorlik natijasida xalqaro telekonsiliumlar orqali murakkab tashxis va davolash muammolari hal qilinadi⁴.

Xulosa

Telemeditsina shifokor va bemor o'rtasida masofaviy muloqotni samarali tashkil etuvchi innovatsion yo'nalishdir. Uning afzalliklari pandemiya davrida yaqqol namoyon bo'ldi va kelajakda tibbiyot tizimining ajralmas qismi bo'lishi kutilmoqda. Shu bilan birga, axborot xavfsizligi, texnologik tengsizlik va huquqiy muammolarni hal etish telemeditsinaning barqaror rivojlanishi uchun muhimdir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

[^1]: WHO. (2020). Telemedicine: opportunities and developments in Member States. World Health Organization Report.

[^2]: Keesara, S., Jonas, A., & Schulman, K. (2020). Covid-19 and health care's digital revolution. New England Journal of Medicine.

[^3]: Dorsey, E. R., & Topol, E. J. (2020). Telemedicine 2020 and the next decade. The Lancet.

[^4]: Wootton, R. (2021). Recent advances in telemedicine. BMJ Innovations.

⁴ Wootton, R. (2021). Recent advances in telemedicine. BMJ Innovations.